

מזבט

אחר

מפקד דיביזיית פרשי-האוויר
הראשונה

מיוזגנרל ג. ו. פטנאם

מגיב על מאמרו של גנרל האוזה

„דאגות משמעת בארה״ב“

שהתפרסם ב„מערכות“ 215

ביזיונית, על חטיבה גדולה ועתה על די-
ביזיה, שבהם הופעלו השיטות החדשות
של שיפוט צבאי, נוכחתי לדעת כי לעתים
הדרך שבה הן פועלות אטית ומרגיזה; לא
אחת נראה היה, כי התוצאות שהושגו אינן
טובות דיין, ואולם, השיפוט הצבאי כיום
צודק במידה רבה יותר; על המפקד לפעול
כשורה, וקיימים אמצעים למנוע עיוות-דין.
בניגוד לגנרל האוזה, איני סבור כי השיטה
הנוכחית אינה הולמת את הבעיות המ-
מעטיות שלנו, ודעה המפקדים הכפופים
לי — כדעתי, ואולם, יש לדעת יותר את
הפרטים, ולהיעזר בצוות גדול של עורכי-
דין כדי שהשיטה תהא יעילה.

ועתה, מלים מספר על המשמעת בעבר.
היזכרו נא בכל אותם ציורי-קיר שעיתרו
את חדרי השירותים, את קירות הקסרקטי-
נים ומקומות דומים בתקופה שקדמה למל-
חמת-העולם השניה; במפקדים הרבים ש-
הודחו במשך מלחמת-העולם השניה בשל
כך שלא יכלו להניע את יחידותיהם בקרב
— הגם שרוב היחידות הללו עברו שנתיים
של אימונים יחידתיים; ברגימנט שנשבר
וברח בנורמנדיה; בשכרות שנטלה מפלו-
גות שלמות את כושר-הפעולה שלהן
כאשר „שיחררו“ מרתף יין; באוספי האוו-
ניים הכרותות והכיסים הגדושים בשיני
זהב; ברובאים שסירבו לירות; בקריקטור-
רות הביקורתיות, שתיארו את האמת המרה
על חיילים ואירועים; בהפגנות של חיילים,
שעה שהתארגנו מחדש להשתתף בפלישה
ליפן; באחדים מן הכישלונות המשמעתיים
של צבאות הכיבוש באירופה ובמזרח ה-
רחוק; זכרו נא כיצד הפך המושג „להריים
רגליים“ למאוס אך רווח באוצר-המלים
הצבאי; לא תישכח התנהגותם של כמה
חיילים שנשבו על-ידי הצבאות של צפון-

כל המתנצח התנצחות מילולית עם גנרל
האוזה ימצא בו יריב חזק ביותר. לרוע
המזל, כופה אותי מאמרו האחרון על ה-
משמעת המידרדרת בצבא * ליטול על ע-
מי תפקיד בלתי-נעים זה. זאת — כיוון
ששתי הדוגמאות היחידות שהובאו במא-
מרו, עוסקות בדיביזיית פרשי-האוויר הרא-
שונה.

גנרל האוזה מביע סלידה ממצב המשמעת
הצבאית כיום. הוא מתגעגע אל המשמעת
ששררה בעבר, ולאותו קובץ דק ופשוט של
„דיני השיפוט הצבאי“ מימי מלחמת-העו-
לם השניה ולפני כן. הוא נזכר, כי „פעלנו
בצורה נאותה, ואיני מאמין כי החייל ה-
פשוט, המלח או הנחת סבלו מעיוות-דין
חמורים רבים“. בטוח הנני, כי הציטוט
הלם אותן יחידות שעליהן פיקד גנרל
האוזה.

ואולם, כל אלה המשרתים זמן רב בצבאנו
יזכרו את גורי-הדין הקבועים מראש וה-
אחידים, של „שישה ושישה“ — שישה
חודשי מאסר וקנס בסך שני שלישי מ-
כורת למשך שישה חודשים; זוכר אני
בבירור מקרה בבית-דין אשר נמנע מל-
זור על חייל שנמצא אשם בנפקדות של
יום או יומיים את העונש השגרתי האמור,
בשל נסיבות מקילות. אותו בית-דין זכה
לנזיפה מפני המפקד, אשר הבהיר כי הור-
אותיו הופרו. בית-הדין פוור, ומונה אחר
במקומו.

בעוצבות רבות, הסתכם תפקידם של בתי
הדין בעיקרו בהרשעת חיילים ובפסיקת
העונש המקסימלי. את עניין המתקת גזר-
הדין השאירו לשיקולה של הרשות הממנה
— אם תמצא לנכון לעשות כן. לפי שיטה
זו הוטלו עונשים כבדים באורח בלתי-
רגיל, במיוחד משרצה המפקד שיוטל עונש
מרתיע למען יראו וייראו.
בפקדי על שני גדודים, על ארטילריה די-

על המשמעת

אמריקני חצוי בדעותיו על מלחמה זו. הוא יודע, כי אנו מפנים במהירות כוחות-קרקע מויאט-נאם, והוא, כשאר חבריו כאן, אינו רוצה להיות האחרון שיהרג או ייפצע בה. יחד עם זאת, יודע הוא מהו תפקידו, והוא מוכן למלאו. כאשר מוצא את האויב (והוא אכן מוצא אותו) הוא ממלא יפה את חובתו. הקיצור, כפרט היה מעדיף עיי סוק אחר; אולם רוח הצוות, שהוא אחד ממרכיביה, פועלת גדולות — והרי תמיד כך התנהלו הדברים.

ביום מסיבת הסמים שצולמה עלידי אחת מרשתות הטלוויזיה, צילמו הכתבים סרט באורך 4½ שעות, לרבות צילומי סיוע ארטילרי ליחידות הנמצאות במגע עם ה-אויב, שבויים שהגיעו, פינוי נפגעים, אי-מוני פלוגת החי"ר שבהגנת הבסיס, ספורט ובידור בהשתתפות חלק מתזמורת הדי-ביזיה. הכתבים מצאו את דרכם לנקודת המים של הבסיס, שבה אירעה מסיבת ה-סמים הידועה לשמצה. ברור כי הכתבים ידעו, בדרך זו או אחרת, שבאותו מקום יראו את שביקשו לראות ולצלם. בטרם שודר בטלוויזיה, ב"שול" הסרט כך, שהוצג או ממנו רוב הקטעים העוסקים בפעילות קרבית. בסיפור המלחה את הסרט נאמר בבירור — הגם שהיה זה סילוף האמת — כי אותה עת היתה אך מעט פעילות קר-בית; כי התותחים שקטו רוב הזמן; בידור, ספורט ושעמום היו העיסוקים השכיחים, ועישון סמים מילא את רוב זמנם של ה-חיילים. העובדות הללו אינן מדברות בשב-חן של ההגינות והאובייקטיביות של העי-תונות.

לאחר השידור בטלוויזיה הועמדו האנשים לדין, ללא דיחוי. אחד משבעת האנשים העיד נגד האחרים. חמישה באו על עונשם והשישי פונה כיוון שחלה בטרם ניתן היה לנקוט צעדים משמעתיים. העתק החקירה

בצד דרישות מינהליות וטקטיות לאין ספור; מנוחתו (ואף זאת לא תמיד) מס-תכמת בחמישה ימים של הגנת בסיס-אש לאחר 15 ימים בג'ונגל, ואחר-כך שוב לג'ונגל. עליו להתמודד עם בעיות אלה, הגם שנמצאים לעזרתו בעלי דרגות ובעלי מקצוע במספר פחות בהרבה מזה שמחייב התקן. רק אלה שפיקדו על פלוגות בקרב באותן נסיבות, מוכשרים אולי להעביר את טכניקות הניהוג תחת שבט שיפוטם. על האחרים לשפוט בהתאם לתוצאות — הן לטווח הקצר והן לטווח הארוך.

על קוראי אותה רשימה ב"לייף" לזכור, כי פחות מחודש לפני האירועים המתוא-רים בה שבה אותה פלוגה מקמבודיה, יחד עם שאר 35 פלוגות-הרובאים של דיביזיית פרשי-האוויר הראשונה. במשך חודשיים ערכה שם הדיביזיה הסתערויות-אוויר על מעוזי-אויב כמעט בלתי-ידועים. שם נת-קלה באויב נחוש המצוייד במיטב הנשק הסובייטי והסיני — נשק קל, מרגמות, מקלעים נ"מ, וכיזא באלה. במשך שני חודשי שהותן בקמבודיה קטלו אותן פל-וגת, שאינן גרועות או טובות מזו שתוארה ב"לייף", יחד עם שאר יחידות הדיביזיה, 2,500 לוחמים צפון-ויאט-נאמים. הן לכדו למעלה מ-300 כלי-רכב צבאיים, למעלה מ-7,000 כלי-נשק אישיים וצוותיים, ויותר מ-3,500 טונות תחמושת, מצרכי-מזון וציוד רפואי. היעזו מישהו לטעון כי זוהי מלאכ-תו של כוח "מרושל, קשה-טיפול ובלתי-ממושמע"? איני מתנצל בשמה של אותה פלוגה שתוארה ב"לייף". אין צורך להת-נצל — זוהי פלוגה טובה.

אשר לרוח הלחימה, אני הוא האחרון ש-יטען, כי החייל הרגלי הממוצע בדיביזיה הוא שואף קרבות; וכל אחד מאתנו, תהא השקפתו המקצועית אשר תהא, מבין את הסיבות לכך. אותו חייל יודע, כי העם ה-

קוריאני וסיני; וניתן להכביר עוד בדוגמ-אות, עד כדי בחילה. שוו בנפשכם מה היתה התגובה, אילו דיווחה העיתונות כיום על כמה מן האירועים הללו, או אילו הוצגו בטלוויזיה, לאחר "בישול", לעיני-הם של 50 מיליון אמריקנים. אילו היה קורה כדבר הזה, היתה פגיעתן של רבות מאותן סטיות מכללי-המשמעת גדולה מזו שהיתה להן בפועל. עולה מכל האמור, כי על אלה שאינם באמת קרובים עוד אל לבו של הצבא — המחלקות, הפלוגות, פלוגות הטנקים והסוללות — להיות זהירים ביותר בהסקת מסקנות על סמך דיווחי העיתונות והטלוויזיה.

אתיחס עתה לשתי ההערות על דיביזיית פרשי-האוויר הראשונה במאמרו של גנרל האוזה.

איסוף הנתונים הבסיסיים לרשימה ש-הופיעה בשבועון "לייף" החל כשבועיים לאחר שחזרה אותה פלוגה מקמבודיה. ה-חומר נאסף עלידי שני כתבים ששהו בפ-לוגה ימים אחדים, בהימצאה בהגנת בסיס-אש. הם עזבו, כתבו טיוטה (ובטוחני כי קיבלו הוראות חדשות מן המערכת), ולא-חר מכן באו לביקור נוסף, וכך הלאה. משנסתיימה כתיבת הרשימה, אמרו למפ-קד הפלוגה, ברוב הגינותם, כי קרוב לוודאי שהדברים הכתובים במאמר לא יהיו לרו-חו. הם הסבירו, כי עליהם להשביע את רצון העורכים המעצבים את מדיניות ה-שבועון, והנוטים למדיניות אנטי-מלחמ-תית.

תמהני כמה קצינים יהיו מסוגלים לשפוט על-סמך ניסיון אישי — ושלא על-סמך תוצאות — את טכניקת ניהוג החיילים של מפקד פלוגת חי"ר בקרב בג'ונגלים של ויאט-נאם. על מפקד הפלוגה רובץ נטל תמידי של בעיות מציקות של הנעה, סכנות, מחלות, פציעות ומוות — וכל זאת

נשלח עמו. נגד שניים מבין החמישה תלוי ועומד הליך משמעותי נוסף, בשל הפרות משמעת לאחר אותה פרשה.

בעיית ההתמכרות לסמים חמורה כאן כבי-כל מקום אחר, אולם הגם שערכתי חקירה שקדנית, לא מצאתי אף קורטוב של ראייה לכך, שאנשי החי"ר בפעולות קרביות ב-ג'ונגל מעשנים או נוטלים סמים. החיילים מצהירים בפשטות, כי יהא זה מסוכן מדי. הם מקיימים סדר בגזרה שלהם — ואני משאיר לדמיונו של הקורא לפרש את הדבר.

ועתה, אתיחס למצב המשמעת בדיביזיית פרשי-האוויר הראשונה המפורסמת.

קצינים עתירי ניסיון צבאי הם, בדרך כלל, בדעה, כי יכול אדם לבקר ביחידה, להביט סביבו, לשוחח עם כמה חיילים, לשאול שאלות אחדות, ולהגיע למסקנה נכונה ב-אורח סביר על מצב המשמעת. בהקשר זה ראוי לציין, כי לא נמצא קצין בכיר או כל בריסמכא אחר, שביקר בדיביזיה ומתח ביקורת שלילית על היחס או על המשמעת. נהפוך הוא, לדיביזיה חולקו שבחים רבים, בלא שנתבקשו. כראיה משכנעת יותר, הבה נציג עובדות אחדות.

לדיביזיית פרשי-האוויר הוקצו במוצע 430 כלי-טיס בשנת 1970. בשנה זו טסו כלי-הטיס של הדיביזיה 463,000 שעות-טיסה — 100,000 שעות יותר מאשר בכל שנה קודמת. בשנה זו שמרה הדיביזיה על שיעור כשירות גבוה — למעלה מ-83 אחוזים — ואילו שיעור התאונות היה הנמוך ביותר מאז הגיעה הדיביזיה לויאט-נאם. תמהני אם הישגים אלה הושגו על-ידי חיילים „מרושלים, קשי-טיפול ובלתי-מרושמעים“, המעשנים סמים והמכורים להם; או שמא נבעו מתשומת-לב בלתי-פוסקת לתפקיד, על-ידי חיילים חדורי תודעת משימה וממושמעים.

מאז חזרה מקמבודיה, עקרה הדיביזיה את האויב מ-8,000 קמ"ר של ג'ונגל סבוך מאוד, אשר נחלים, ערוצים וגבעות מצר-יים בו בשפע. לאויב הוראות ברורות — להימנע ממגע ולנוע בקבוצות קטנות. אף-על-פי כן, במשך ששת החודשים מאז חזרה הדיביזיה מקמבודיה, היה ממוצע ההיתק-לויות עם האויב למעלה מ-140 לחדש. כל זאת, כאשר יחידות החי"ר של הדיביזיה פועלות במחלקות מרחקות אחת מ-רעותה עד כדי כך, שרק קולו של מפקד הפלוגה או הגדוד הנשמע ברדיו נמצא לידן להנחותן. יתר על כן: היוזמה לחלק

הארי מהיתקלויות אלה באה מצדנו; ובמ-לים אחרות — החי"ר שלנו היה הראשון שפתח באש. במשך ששת החודשים מאז קמבודיה היה יחס האבידות בין האויב לכוחותינו 13.8 ל-1. היחס במשך שנת 1970, לרבות השהות בקמבודיה, היה 16.6 ל-1; ובמושגים של חיילי אויב שהוצאו מכלל פעולה, לרבות שבויים ועריקים מ-קרב חיילי האויב, היה היחס 17 ל-1 בששת החודשים מאז קמבודיה, ו-17.7 ל-1 בשנת 1970. ראיות לכך שהחי"ר קטל באויב הם כלי-הנשק, תרמילי-המסע והמסמכים הנל-קחים מן הגופות; אם אין נלקחים מסמכים, כלי-נשק או כל ראייה אחרת, חוקרים ה-מפקדים בדקדקנות כל טענה בדבר הרוגים בקרב האויב. מספר הגריות ויחסי האבי-דות אינם כשלעצמם אמות-מידה משמעותיות בין הפלוגות או הגדודים, שהרי אם מוצאים אנו את האויב (ואנו אמנם עושים כן), משמידה אותו ועוצמת-האש שלנו. מן הצד האחר, המספרים מוכיחים בבירור מיהו הצד המובס. לדעתי מדברות התוצ-אות בשבחם של המפקדים הזוטרים שלנו וחייליהם. דרך אגב, רבים מאותם חיילים טובים עונדים תגים הקוראים לשלום, ולעתים קרובות מסמנים הם באות השלום כאשר מסוק ממריא או נוחת. ואולם תמיד הם מחייכים, ולאחר הפעמים הראשונות התחלתי אף אני להשיב להם באותו סימן, כי החלטתי שהשלום הוא הסיבה היסודית להייתי כאן. תגובתי זו עוררה הד חיובי רב.

הוכחה נוספת לתכליתיות ולמשמעת היא שיעור התאונות האפסי בירי ארטילרי. ארטילריית-השדה מופעלת תמיד בסיוע קרוב לכל היתקלות, ועשרות אלפי פגזים נורים מדי חודש; אולם בשבעת החודשים האחרונים אירעו שתי תאונות בלבד בת-חום זה שגרמו לפציעות בין חיילי הדי-ביזיה. כאשר פיקדתי על הארטילריה של הדיביזיה לפני שלוש וחצי שנים אף לא התקרבונו לשיעור-תאונות נמוך כזה. יחי-דת ארטילריה „רשלניות, קשות-טיפול ובלתי-מושמעות“ לא היו מסוגלות להגיע לשיא כזה.

יש לנו עודף במתנדבים לתפקידים מסו-כנים ביותר בצוותי פשיטה, מחלקות סיור, צוותים של מסוקי-סיור וצוותים של מסוקי פינוי-הנפגעים. הנה אך לפני ימים ספורים הציעו חייליה של אחת ממחלקות הסיור להאריך את תקופת שירותם בויאט-נאם, אם יוכלו לעבור כיחידה לאחד הגדודים

של הדיביזיה שישארו בויאט-נאם, במקום להיות מוצבים כפרטים למקומות שונים. מוראל נמוך? יתכן. רוח גבוהה וגאווה רבה? בהחלט כן.

לא אירעו מקרים של „ריסוס“ קצינים, לפחות לא בתקופת שירותי כאן בדיביזיה. אמנם היו במשך החודשים שחלפו ניסיו-נות אחדים, שאינם קשורים זה לזה, לר-צוח בעזרת מוקשי קלימור או רימונים — אחד מהם מכוון למגורי קצינים, ושניים אחרים — כלפי חוגרים. כל ניסיון זכה לתגובה מהירה ויעילה, וגזרי-הדין היו תקופות מאסר שבין 10 ל-15 שנה. הקור-אים בעלי הזיכרון הטוב יזכרו בוודאי, כי גם במלחמת-העולם השניה ובמלחמת קו-ריאה אירעו תופעות דומות.

מכל שאר הבחינות מתגלה כוח לוחם גאה, מורים על כך התנהגותם של הפצועים ב-בתי-החולים, הגאווה הבולטת של החיילים העוובים, שיעור מקרי המלריה, מקרי ה-מוות והפציעות שלא בקרב, שיעור התאו-רות בכלי-רכב וכיוצא באלה מבחנים ה-מקובלים על הכל לקביעת רמתה של יחידה. שוחחתי עם אלפים מחיילי הדיביזיה ב-בסיסי-אש, בבתי-חולים, בג'ונגל ובמקומות אחרים. במשך השנים ראיתי את הדיביזיה פועלת ברוב אזורי ויאט-נאם. מכיר אני את הדיביזיה כיום היטב מכל אדם אחר בצבא או מחוצה לו. והנני קובע בגאווה רבה, כי הדיביזיה כיום שהי לזו שהכרתיה ושירתי בה במשך 15 חודשים במשך ה-שנים 1967—1968, ובסך הכל, כנראה, אף טובה ממנה. ידע אני כי זוהי מכונת-לחימה יעילה יותר, מהירה בפעולה ובזמן תגובה, ותכליתית יותר בשימוש במשא-בים. זהו פועל יוצא מן העובדה, שלקצי-נים ולמש"קים הבכירים שלנו הכשרה טובה יותר. לרובם זו תקופת השירות ה-שניה או השלישית בויאט-נאם, ורבים ה-וותיקים בדיביזיה עצמה, המשרתים בה תקופת-שירות שניה. אף לקצינים ולמ-ש"קים „הירוקים“, המצויים בתקופת השי-רות הראשונה, הכשרה טובה יותר.

על אף התדמית שנצטיירה בעיתונים, ב-ש-בועונים ובטלוויזיה, ולמרות ההערות ה-נוקבות ביותר מצד אלה שמהם ניתן היה לצפות ליתר התמצאות, אני וכל שאר אנ-שי דיביזיית פרשי-האוויר הראשונה חשים עצמנו בטוחים, בידענו כי אנו ממלאים היטב את התפקיד שלשמו נשלחנו הנה. נמשיך למלא תפקיד זה, עד אשר ניקרא לשוב.